

Anna Wangenheim
Demokratit sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 119/2021-p akineqarnera

Asasara Anna Wangenheim

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqutinik saqqummiussaqaqputit. apeqquteqaqputit. Naalakkersuisut apeqqutigineqartunut qujapput, taakkulu tullinnguuttuni issuarneqaqput akineqarlutillu. akissutillu kingulianniittut atuarneqarsinnaapput.

1. *COVID-19-imut akiuussusersuinerup suliarineranut atatillugu, Naalakkersuisut Danmarkimiit imaluunniit nunap iluanit suliniaqatigiiffiit akimorlugit sulisussanik aallartitsissallutik pilersaaruteqaqpat?*

Akissut:

Akiuussusersuiniarneq manna tikillugu piffissami killeqartuni sulisussanik immikkut atorfinitsitsinikkut suliarineqarsinnaasimavoq. Matumani sulisut Nunatsinni Danmarkimilu sulisussarsialugit atorfinitsinneqartut pineqaqput.

Taamaakkaluartoq sulisunik pisariaqartitsineq nalilersorneqartuaroq, Peqqinnissaqarfiullu suliai allat attatiinnarneratigut akiuussusersuiniarnerup sunniuteqaqarlutimik atuutsinneqalernissaa qanoq ililluta qulakkeersinnaaneripput nalilersorneqaqportaaq. Akiuussusersuinissap atuutlernissaata pilersaarusiernerani peqqinnissaqarfiup nunap ilaani assigiinngitsuni pisinnaasai, nukissallu tulluurtumik atornissaasa qulakkeernissaat eqqarsaatigissallugit pisariaqarsimavoq. Taamaammallu akiuussusersuinerup atuutlersitsiniarneq angalasartunik Dronning Ingridip Napparsimavissuaneersunik ikiorteqaqnikkut pisinnaasimavoq, taakkulu nunap immikkoortuini sulisunut ikiuussimapput. Sulinerup tassunga Peqqinnissaqarfik assartuinerup Issittumi Sakkutooqaqfimmitt Air Greenlandimiillu ikiorneqarluaarsimavoq.

Septembarimi sullitassani innuttaasut amerlanersaat COVID-19-imut akiuussuserneqarnissamut neqeroorfigineqareersimassapput. Tamatuma kingorna nalilersorneqassaaq akiuussusersueqqinnissaq qanoq ingerlanneqassanersoq.

- a. *Naalakkersuisut isummereerpat, innuttaasut pingajussaannik kapitinnissaminnut neqeroorfigineqassanersut, soorlu tamanna nunani allani eqqarsaataalereersoq?*

Akissut:

Pingajussaannik kapitittoqarnissaanut apeqqut suli Naalakkersuisuni suliarineqarsimangimmat paasissutissiissutigineqassaaq. Piffissami qanittumi kapiteqqittoqarnissaanut periarfissaq misissuiffigineqarlunilu eqqartorneqarumaartoq ilimagineqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq kapiteqqittoqarnissaanut neqeroortut inuit eqimattat ikittut timimigut akiuussutissakitsut aamma utoqqaat illuani najugaqartunut neqeroortutigineqassasoq ilimagineqarpoq. Ataatsimut qiviassagaanni

08-09-2021
Suliap normua 2021 - 15287
All. nr. 17689775

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

oqaatigineqassaaq COVID-19-imut akiuussusersuinissamat tunngatillugu nunani tamalaani misilittakkani innersuussutaasunilu ineriartornermut Naalakkersuisut malinnaammata.

2. *COVID-19-ip akiorniarnernut atasumik Naalakkersuisut immikkut ittumik sulisussanik/ikiortaasussanik nunap avataaniit tikisitsissalluni pilersaaruteqarpat?*

Akissut:

COVID-19-ip suliariniarnernut atatillugu sulisussanik allanik sulisussarsionnissaq Peqqinnissaqarfiup pisariaqartissimmamagu paasissutissiissutigineqassaaq. Ilaatigut Nuummi misissuisarfiup sulisoqarnissaa anguniarlugu sulisunik atorfinitsitsisoqarsimavoq. Tamatuma saniatigut Nuna tamakkerlugu Nakorsaataasivik akiuussusersuisoqarneranut sulisunik arlalinnik atorfinitsitsisimavoq, Qitiusumillu Aaviisarfik piffissani sivikinnerusuni misissuinissat amerlaqisut suliarinissaannut sulisunik immikkut atorfinitsitsisarsimavoq.

Tamatuma saniatigut apeqqut 1-imut akissutigineqartoq innersuussutigineqarpoq.

3. *Naalakkersuisut qanoq isumaqarpat, Danmarkimi maannakkut peqqissaasut isumaqatigiissutit malillugit akissarsiallit maannamut isumaqatigiinninnerannut, tassami sulisussat pingaartumik tassanngaanniit suliarortinneqartarmata?*

Akissut:

Isumaqatigiinniarnernut ajornartorsiut Danmarkimi isumaqatigiinniartuni illuatungeriit akornanni suliassaammat Naalakkersuisut tassunga isummerniangillat.

- a. *Danmarkimi isumaqatigiinninnermut/suliumajunnaarnermut, Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmuut suut sunniutaallutillu kingunerluutaappat?*

Akissut:

Peqqinnissaqarfiup sulisussarsiorneranut Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat massakorporiaq peqqissaasunik sulisussanik sulisussarsiorarneq ajornakusoortoq sulisussarsiornermut nalinginnaasumiit qinnuteqartut ikinnerujussuulersimanagerat pissutigalugu. Piukkunnaatillit ataasiakkaat (tallimat missaanniittut) Kalaallit Nunaannut suliarortinarluarlutik Danmarkimi suliffimminniit sulinngiffeqarsinnaannginnerminnut suliumajunnaarnek toqqaannartumik pissutaasimammat Peqqinnissaqarfik peqatigitillugu Naalakkersuisunut ilisimatitsisimavoq.

- b. *Sulisussarsionnermut unaminartorsionnermut Naalakkersuisut peqatigiiffiit akuliutsinnikuuaat?*

Akissut:

Naalakkersuisut Peqqinnissaqarfilluunniit sulisussarsiornermut unammilligassanut tunngatillugu peqatigiiffinnik akulerutsitsisimangillat.

4. *Naalakkersuisut isumaqarpat COVID-19-imut periusissiaq ukioq kingulleq atulersinneqartoq, kingullermillu marts 2021 nutarterneqartoq, suli naleqqunnersoq imaluunniit taassuma nutarternissaanut pilersaaruteqartoqarpa?*

Akissut:

Naalackersuisut COVID-19-ip isumaginissaanut periusissamik iluarsisamik ullormi 3. september saqqummiussaqrput, tassanilu nunatta ammaakkiartuaarnissaanut suliniutissaviit ilanngunneqarput.

Ammaaqqittoqarnissaanut periusissaq iluarsisaq pilersaarullu massakkut covid-19-ip killiffianik ilaatigut makkuninnga takussutissaqartunik tunngaveqarput:

- Massakkut nappaatip tuniluunnera
- Tuniluunnerup siaruatsaalinissaanik, tuniluunnerup sumiissusersinissaanik misissuisusanillu sulisoqarniarnermik suliniuteqarneq
- Akiuussusersuinerup annertussusaa

Siaruatsaaliuineq qitiutillugu COVID-19-ip isumaginissaanut periusissap iluarsisap sivikinnerpaamik ukioq naallugu ingerlaannarnissaa naatsorsuutaavoq. Siaruatsaaliuineramik qitiutitsiuarnerup kingunerissavaa ilaatigut tikinnginnermi misissortissimanissamat, angalasunullu Sumut-immersuiffissamik immersuisarnissaq, sulii piunasaqaatigineqassammata. Tamatuma saniatigut nappaatip tuniluunneranut misissortinnissamat kiisalu nunap immikkoortuini killilersuineramik aallartitsinissamat periarfissaqartitsinermut suliniutit ingerlaannassapput.

a. Peqqissutsimut Naalackersuisoq toqqaannartumik partiini siulittaasut peqatigalugit isumaqatigiinniarnernut peqataava?

Akissut:

Naalackersuisut Inatsisinut Ataatsimitaliap corona pillugu ajornartorsiutip iliuseqarfigineqarani partiinik ingerlaavartumik akuutitsinerminnik attassiinnarnissaanut kaammattuutaa malippaat. Kaammattuut isumaliutissiisummi¹ Inatsisartut immikkut ataatsimiinneranni 2020-mi Inatsisinut Ataatsimitaliap saqqummiussaani takuneqarsinnaavoq.

Partiinik akuutitsinerup qulakkiissavaa Naalackersuisuni Siulittaasoq partiini siulittaasut ataavartumik corona pillugu iliuseqarfiginissaanut isumaqatiginninniarnissaa. Naalackersuisuni siulittaasoq Naalackersuisut tamarmiusut sinnerlugit isumaqatiginninniartuummat, Peqqissutsimut Naalackersuisoq isumaqatiginninniarnerni pisariaqartitsineq malillugu peqataasarpoq.

5. *Nappaatinut tuniluuttunut inatsit maannakkut atuuttoq atorunnaarsitsinissamat piunasaqaatitaqarpoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 1 1. April 2020-imeersoq Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit inatsisartut peqqussutaata allanngortinnera pillugu (Tunillaassuinerup pinaveersaartinniarnerni siaruarnaveersaartinniarnerniluu aamma sullissiniarnermi pisariaqartitat il.il. qulakkeerniarnernanni iliuseqartoqarsinnaanermut annertusaaneq) ulloq 31. december 2021 tikillugu. Naalackersuisut juni 2021 siunnersuutip atorunnaarsinneqarnissaanut killigisitap 1. juli 20223-mut siunnersuut tamanut nalunaarutigaat Inatsisartunut qinersineq april 2021 tunngavigalugu. Tusarniaanermut piffissarititaasoq ullunik 27- nik sivilissusilik sooq taama sivilkitsigaa?*

¹IIA 2020/18 pillugu isumaliutissiisut: Uunga siunnersuut: Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaat nr. Xx, xx.xxx-imeersoq. (Tunillaassuinerup pinaveersaartinniarnerni siaruarnaveersaartinniarnerniluu aamma sullissiniarnermi pisariaqartitat il.il. qulakkeerniarnernanni iliuseqartoqarsinnaanermut annertusaaneq)

Akissut:

Inatsimmut piffissap tusarniaaffiusup aalajangersaaffiginera najoqqutassat Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani Inatsisinut Immikkoortortaqarfimmit aalajangersarneqartut tunngavigalugit suliarineqarpoq.² Tusarniaanissaq juunip 29-anut nal. 24.00 killilerlugu Naalakkersuisut tusarniaanernut nittartagaannut ullormi 2. juni nal. 07.57 tamanut saqqummiunneqarpoq. Aalajangersaasoqarneranut atatillugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik kukkusumik naatsorsuisimavoq, taamaalillunilu tusarniaanissamut piffissaliussaq ullunik 28-nik sivilissuseqarnani ullunik 27-nik sivilissuseqarsimalluni.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik piffissakilliorneq pissutigalugu tusarniaanermut piffissaliussap sivitsuiffiginissaa pillugu qinnuiginninnernik tigusaqarnikuunnigilaq.

a. Sooq tusarniaaneq pingaartoq pillugu tusagassiuutitigut nalunaaruteqartoqanngila, pisarnertut sapaatit akunnerinik sisamanik sivilinnerusoq pillugu?

Akissut:

Naammattumik peqataatitsinissap qulakkeernissaanut tunngatillugu inatsisinik atuutereersunik sivitsuinissaq matumani pineqarmat eqqarsaatinut ilaasimavoq. Tassalu inatsiseqartitsineq nutaaq malunnaatilimmik allannguisussaq matumani pineqanngilaq. Taamaattoqarmallu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup tusarniaaffigineqartut attuumassutillit naammattumik peqataatinneqarnissaasa qulakkeernissaanut tunngatillugu peruserineqartoq nalinginnaasoq malinniarlugu toqqarsimavaa, takuuk najoqqutassani atuuttuni najoqqutassaq 1. Tamanna isumaqarpoq avataanut tusarniaanermut atatillugu tusarniaanermut atortussat attuumassutillit tamarmik Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tamanut saqqummiunneqarsimassasut. Tamatuma saniatigut najoqqutassani 1 naapertorlugu tusarniaanermut atortussat inunnu immikkut toqqakkanut, soqutigisaqatigiiffinnut allanullu nassiuunneqarsimapput.

6. Tusagassiuutit malillugit ulapaarnerujussuaq COVID-19 pillugu Naalakkersuisunit pequtigineqarpoq nassuiaanermi, innuttaasut sooq akineqartanngitsut imaluunniit paatsoornarsinnaasunik saaffiginnissumminnut akineqartarnerannut aammalu pitsaanagerusumik paasissutissanik pissarsinnaannginnerannut. Naalakkersuisut nassuiarsinnaavaat, COVID-19-ip aqunneqarneranut akisussaaffik tamatuma qanoq paasineqassanersoq?

Akissut:

Naalakkersuisut COVID-19-ip isumaginissaanut pingaarnertigut akisussaapput. Allaffissornikkut pingaarnertigullu suliaasat amerlanertigut Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisullu Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata kiisalu immikkoortut attuumassutillit suliarisarpaat. Coronamilli pisup isumaginissaanut sulisussanik atuinerujussuup kingunerisimavaa sulinermut naalakkersuisoqarfiit arlallit ilanngunnissaat pisariaqartinneqalersimammat.

² Inatsisitigut najoqqutassanik, Kunngip peqqussutaanik, nassuiaatinik il.il. suliffiup iluani avataanilu tusarniaanernut najoqqutassat, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Inatsisinut Immikkoortortaqarfik, 2019.

Coronamik pisumi ineriartorerit nalunaarutillu il.il. pillugit pisortatigoortumik paasissutissat tamarmik piaarnerpaamik tamanut tusagassisarfinni tamanut saqqummiuttarnissaat Naalakkersuisut pingaartissimavaat. Peqatigitillugu coronamik pisup ineriartorfiunera peqatigitillugu piffissami kingullermi attaveqatigiittarnerup annertunerujussuarmik pisariaqartinneqalersimanera Naalakkersuisut nassuerutigaat. Naalakkersuisut taamaalillutik attaveqatigiittarnerunissamut suliniuteqarnerup qulakkeernissaanut sulinertik ingerlatiinnassavaat, tassanilu Namminersorlutik Oqartussani immikkoortunilu allani peqataasut peqataatinneqarput. Tassunga atatillugu ilaatigut Kommuneqarfik Sermersuumik suleqatigiinnermik pilersitsisoqarsimanera paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, tassani sulisut suliatigut ilisimasallit attuumassutillit peqatigalugit attaveqatigiinnermut suliniut tapersersuiffigineqarluni. Taamatut suleqatigiittoqarnera Naalakkersuisut assut iluarisimaarpaat.

- a. COVID-19-ip aqunneqarneranut naalakkersuisoqarfimmi akimortumit akisussaaffiit suliallu agguataarneri qanorittuuppat?

Akissut:

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortortaqaarfiit tamarmik suliassanut coronamut tunngassutillinnut peqataatinneqartuaput. Taamaattoqarmallu suliassat coronamut attuumassutillit suliariniarnerat pisariuvoq, immikkoortortaqaarfiillu assigiinngitsut aqutigalugit suliarineqartarluni. Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq sulineq Peqqinnissaqarfik Nakorsaaneqarfillu qanimut suleqatigalugit ingerlanneqarmat.

- b. Peqqissutsimut naalakkersuisoqarfik sulisutigut qanoq inissisimava; atorfiit tamarmik inuttaqarpat imaluunniit atorfinnik inuttaqanngitsaqarpa? Aappiuppat, atorfiit qassit inuttaqanngitsut uani pineqarpat?

Akissut:

2021-mut Aningaasanut Inatsit naapertorlugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi ulloq naallugu atorfiit 20-upput pisortanut pingasunut sulisunullu allanut 17-inut agguataarsimasut. Sulisunit 17-iusunut taakkunannga tallimat Ingerlaqqiffiusumik ilinniarnernut Aningaasaliissutit aqutigalugit sulisunik peqqinnissamik suliaqartussanik ingerlaqqiffiusumik immikkullu ilinniarnernut atorneqarput. Tamatuma kingorna sulisussat tassaalerput pisortat pingasut sulisullu 15-it. Ulloq 1.09.2021 aallartiffigalugu pisortat pingasut aalajangersimasumik atorfeqartinneqarput, taakkunannga ataaseq pisortaagallarluni sulisullu 13-iullutik - takuuk tabel 1.

2021-mut Aningaasanut Inatsit	Ulloq naallugu sulisut 20-t
Ingerlaqqiffiusumik immikkullu ilinniarnarit	Ulloq naallugu sulisut tallimat
01/09-2021 aallartiffigalugu sulisorineqartut	Ulloq naallugu sulisut 13-it
Atorfiit inuttalernerqanngitsut	Ulloq naallugu sulisut marluk

Tabel 1: 01/9-21 aallartiffigalugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi sulisorineqartunut takussutissiaq.

Atorfiit inuttaqartinneqanngitsut inuttalerniarlugit Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik sulisuteqarmat paasissutissiissutigineqassaaq.

7. *Suliamut soqutiginaatilinnik paasissutissanik allanik Naalakkersuisut paasissutissiisinnaappat?*

Akissut:

Naalakkersuisut allanik paasissutissaateqanngillat.

Med venlig hilsen
Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kirsten L. Fencker